

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Kmetty-utca 11. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb fel-szólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 6 kr.
Bélyegdij minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Szegényügy.

Társadalmunkban a szegényügy nem kis jelentőséget foglal el. A községek közötti egyöntetűségről eddig még szó sincs. Az egyik község így, a másik megint amúgy jár el a szegényekkel szemben, mindegyik segít magán, amint tud, mert végre azokat lerázni még sem lehet, szegények vannak és lesznek mindig közöttünk.

A közel jövőnek feladata lesz a szegényügyet törvényhozásilag rendezni, mert a szegényeknek is kell élniök, akár koldulásból, akár pedig más-ként.

Mi a kolduló szegényt alamizsna nyújtás által nyakunkról lerázni igyekszünk, nem sokat gondolunk vele méltó-e rá vagy sem, hanem oda nyújtjuk neki a krajezárt vagy többet is, s nem törődünk vele, milyen célra fordítja: elissza-e vagy kenyeret vesz-e rajta.

Pedig ezen szegényügy kell, hogy nekünk sok fejtörést okozzon, mert míg a szegények házról-házra koldulnak, azzal bizonyítjuk, hogy szegényügyünk nincs rendben, ezzel a szegényben minden erkölcsi érzéket elfojtunk s mi még több: a koldulás mesterségére neveljük. Vannak városaink, hol a koldulásokat jóformán erre csakugyan nevelik, hol csapatokként járnak a hét bizonyos napjain házról-házra, zsebre rakván a kikoldult pénzt. A hoi ilyen viszonyok léteznek — s fájdalom, még sok helyen! — ott közügyeink, illetve szegényügyünk igen rossz lábon áll. A nagy városokban nem tűrik a koldulást, pedig ott több szegény van mint nálunk a vidéken. Ott is nyújtanak segélyt, osztogatnak alamizsnát — a méltóknak. Az ilyen nagy városokban annyiban rendezve van a szegényügy, amennyiben evidenciában tartják a szegényeket, városrészenként felosztják a szegényügyet, egyleteket szerveznek s ezeket fiókokra felosztván s benne megbízható személyek közreműködnek, vagy pedig hivatalos egyének állanak ott a szegényügy élén.

Nem ütközünk-e meg, ha néha ajtáinkra kopogtatnak egészséges és igen tisztességesen öltözött emberek? Szinte restelünk nekik 2—3 krt nyújtani. Mennyire sülyedhetett az ilyen ember, ki embertársai segélyét ilyenkor igénybe

veszi? Hová lett az ilyen ember szemérmessége, ki nem szegyenkezik ép tagokkal embertársai színe elé lépni s azok támogatását kéri? Pedig számtalan ilyen szemtelen koldus van!

Olvastam egyszer egy igen gazdag ember életrajzát, ki fiatal éveit a tengeren mint hajós kapitány töltötte. Végnapjait teljes elvonultságban élte, csak kevesekkel érintkezvén. Ez földi javakkal megáldva lévén, a koldusok határozott ellensége volt, kivéve azoknak nyújtott alamizsnát, kik képtelenek valának a munkára. Azért a kolduló közönség fukarnak, fősvénynek és ennek alapján a többi lakosok is szívtelennek tartották. Pedig ezen gazdag ember százazrekre menő összes vagyonát a szegényeknek szánta akként, hogy épített szegényekházat, benne mesterségeket létesített, a szegényekkel a kertet, szántóföldeket stb., melyek az intézethez tartoztak, műveltette, csak azokat mentette fel a munka alól, kik már erre képtelenek valának, szóval anyagi és szellemi életükről emberbaráti gondoskodott. Ezt tette a fősvénynek tartott ember.

A szegényekről szólva, leghelyesebb eljárás volna, ha mi ezeknek a szegényeknek állandó munkát adhatnánk. Mert szakavatott emberek abban egyetértenek, hogy szegényeinket oda kell nevelnünk, hogy magukon segíthessenek, hogy azon segély, melyet mi nekik nyújthatunk, csak pillanatnyi segély lehet, s mint ilyen csak pillanatnyira segíthet, de nagyobb mérvben oktanul és gyakrabban nyújtva, nem hogy nem segítség reájok nézve, hanem valóságos erkölcsi halál, mely az emberben az önfentartási ösztönt elfojtja.

A peuperismus helyes szervezése még mindig egyike a legnehezebben megoldható kérdéseknek, melyen államférfiaink még sokáig fogják törni fejüket, míg ezt helyesen megoldandják. A tapasztalás azt bizonyítja, hogy a törvényhozásnak sem sikerül az, szükséges, hogy a törvényes szegényügykezelés az önkéntes szegényügykezeléssel karöltve járjon, csak így együttesen működhetnek áldásosan a szegények javára, ez legalább Svajczban legjobbnak bizonyult be. Elberfeld szegényügyét igen czélszerűnek tartják, szerintem a kis Svajcz, mint említém, leghelye-

sebben oldotta meg a nehéz kérdést. Ez volna talán nálunk is a leghelyesebb mód ezen nehéz ügy megoldására. Meri felületes segítséggel sokra nem megyünk, a szegényügyön gyökeresen kell hogy segítsünk.

Erre pedig nekünk, más európai államok némi újmutatást adhatnak, amennyiben ők ezen nehéz kérdés tanulmányozásában nagy haladást tettek, amár ezek sem fejtették azt meg kellőleg. A mit Anglia Irhon szegényei érdekében tett, az még nem elég, többet tett már Németország s még többet Svajcz. Ha mi tehát ezen országok tapasztalatait magunkévá tesszük és ezeken tovább építünk, talán sikerülni nekünk ezen nehéz kérdést megoldani.

Mi pedig csak gyakoroljuk észszerűen a felebaráti szeretetet, amennyire csak tőlünk telik segítsünk embertársainkon, mert szegények vannak és lesznek mindig közöttünk. =r.

**KLAPKA GYÖRGY.
TELEKY SÁNDOR**

„Hálnak, hálnak egyre hálnak, — színelángja a magyarnak!” A dieső emlékü névtelen hősekből, kik egykor százezrenként siettek szabadságharcunk magasán lengő lobogói alá, alig él még egy zászlóaljra való, s nem sok idő múltán a hőszi kornak már csak egy-egy mankóra támaszkodó alakja fog esodás dolgokat beszélhetni a nagy eseményekről, melyek hazánk történetében új korszakot teremtettek.

A meteorok is lassanként letűnnek Hunnia egéről.

Még nem esíthatta el fájdalomunkat az idő, melyet jelenkori nemzeti életünk egyik legkiválóbb alakjának elhunytá felett éreztünk s már is újabb, mondhatni kétszeres súlyát érezzük a honfi-bánatnak, midőn az elmúlt idők két oly bajnokának mint Klapka Györgynek és Teleky Sándor grófnak halálhíre nyíllallik át szíveinken.

A rettentetlen tábornok és az élő martyrom-ságot szenvedő emigráns a magyar nemzet ha-

falon keresztül. A nagyvárosi nyüzsgésnek, örök forrongásnak semmi nyoma, semmi jele. Egy elrobogó koesi dübörgésből behangzik valami, ebből tudom, hogy odakint még pezseg az élet: itt, a lambrisok közt, a dagadó divánokon, a keleti szőnyegek pompájában a tetszhalál lakik.

Az egyik ablak függőnye mellett keskeny nyíláson lopakodik be egy vékonyka kéve napsugár. Alighogy átfurhatja magát a homályon, rátűz a kirakott padlóra, megfényesíti a szemközti eső magas kandallót; a kis nyíláson túl pedig ugyanakkor egy esőpnyui kékség látszik: az égi mezőség egy parányi mefelejtés-virága.

Egy helyben állok sokáig, mozdulatlanul. Lenyom, kifáraszt minden: a levegő, mely a folytonos homályban hűvössé és élettelené válik, a milyen a kripták levegője: a nagy hallgatás, melytől mintha kövé meredt volna körülöttem, ami különben a maga erejéből való mozgásra is képes; még a bútorok, a díszítések, a selyem és a bársony is mind úgy tűnnek fel, mintha csupán festve volnának, hogy megcsalják a szemet, de ne lehessenek igazi gyönyörűségére a kényelemszeretnek, a semmittevésben dobozódo vágnak, kéjelgésnek.

El se hiszem, hogy jön idő, amikor az öröm lesz e helyen idehaza. Mikor most olyan igen nagy (melancholiával terhes minden szöglete e dúsgazdagságnak. Nyár hevéből, lelkesítő élelenségből semmi, de semmi; augusztus égi tüze téli komorságot hoz az ékes termekbe: mult idők emlékeinek ápolására jó csak az a kegyetlen némaság, ami a renaissance e mesterséges hazájában egyetlen úr a nyári hónapok elteltéig.

Ez hát az irigylet világ, amire a „nép” olyan vágyódó esodálattal gondol, mikor sietős munkája közben elfut az utcán a nagyuri paloták előtt? . . . De hisz ez csak fény, csak pompa a miben nincsen élet; a minnek most nem veszi hasznát senki, amiben nincsen öröm, nimes vigasztalás, csak mélaság. Látnék csak egy kalitkát, melyben kendermagot ropogtató kanári madár ugrálna le s fel a nádveszszökön; ballanám a kis sárga szárnyas pi-

Nyár a palotában.

Irta és felolvasta a május 7-én tartott műestélyen Rimaszombatban: **Bársony István.**

A faragványos nagy tölgyfa-ajtó bezárult mögöttem. Amint a zár összeesapódott s megnyisszant benne a kules: búgó, visszhangos kongással telt meg a boltívezet alatt pihenő levegő s egyre fogyó, gyorsan muló rezgéssel hangzott el a palota sóhajtása.

Mintha a szokatlan és illetlen lármára a márvány oszlopok közt valami alvó szellem riadt volna fel, a kit elnyomott volt a buzgóság a palota őrzésének hosszas, magányos munkájában. Nincs semmi baj! csak egy kivánsi ember háborgatta meg nyugalmában: a szellem békén elpihenhet újra.

Karrarai márvány mellett, alattam. Hőfehér lépéső fokain jutok feljebb és mindig feljebb; nem támad annyi nesz lépéseimre, mint a mennyit egy lehulló falevél okozza: elfog mindeu hangot a szőnyeg.

Azután még egy ajtó nyílik; a folyosó amúgy is megfogyatkozott világossága egyszerre beleolvad az előtem tátongó sűrűségbe; belépek a nagy sötét terembe s a következő perczben el vagyok zárva a világtól.

Csend.

Szemem lassankint megszokja a feketeséget, mely a pupillák összehúzódása arányában átváltozik sűrű féléhomályvá. A négy óriási világos lap, melyen át, mintha olajozott papíron át volna, beszűrődik valami fényesség: megannyi fehér vászonfüggönyös ablakká lesz; kezdek valamennyire látni, megkülönböztetem a tárgyakat, észreveszem a falakon a képeket, a tükröket; megértem, hogy bent vagyok a palota szívében.

Mintha álmodnám.

Mellettem van egy inas, egy senki, aki vezet. Szólani sem mer, ha nem kérdezem, módomban van a hallgatás, a nagy némaságban való elmerülés.

A külső élet lármája alig hallatszik ide a vastag

T Á R C Z A.**Szomorú menet volt . . .**

Szomorú menet volt:
Koporsót kísértünk:
Olyan, olyan kelves
Volt a halott nekünk.

De az én szívembe
Nem hatott a részvét,
Szemeim még ott is
Szépségedet nézték.

A te szépségedet,
A mely könnyen, gyászon
Atmosolygott, mint nap
Felleg hasadáson.

Sirtam én is — nem a
Fájó kegyelet túl:
Én csak egyet láttam,
Én csak egyet érzék:
Hogy szemedbe köny gyül.

Ha vétek, ha bűn is
— Isten föl ne rója! —
Üdv, vagy kárhozat, de
Nem tehetek róla!

Mint midőn vihar jó
S zúgnak a harangok,
De az ég zengése
Elnyom minden hangot, —

Ez egy érzelemnek
Láva-óceánja
Minden mást beolvaszt
Eltemet magába. . . .

Lippay Béla.

loltjai. Azé a nemzeté, melyet ők annyira szerettek s melyért annyit tettek, de a mely nem tett érettök egyebet, minthogy haláluk után emlékezetüket szívébe zárva, kegyeltesen megőrzi.

Akik nem írták, hanem csinálták a történelmet, már maguk is a történeleméi.

És a történelem el fogja ismerni érdemeiket; fényes lapot fog szentelni emlékezetöknek. Az egyik mint hadvezér példányképe az igazi katonának, a másik mint író példányképe lehet az ifjú nemzedéknek.

Egy idő szülőttei mindketten, egy eszme adott fegyvert kezébe mindkettőnek. Egyik kardjával, másik tollával írta föl nevét a hallhatatlanság könyvébe. Egyikben a nemes szível párosult bátorságot, másikban a nemes szível párosult ritka szellemi képességet szerette meg a magyar... mindkető eleget tett arra, hogy nemzetünknek apraja-nagyja emlékezetének élő templomot szenteljen szívében.

Törvényszéki esernok.

A rimaszombati kir. törvényszéknél a következő bűnügyekben fog végtárgyalás és ítélethirdetés tartatni:

Junius hó 1-ső napján:

1. Hatóság elleni erőszakkal vádolt Zsdanszki János elleni bűnügyben.
2. Szándékos emberöléssel vádolt Tóth Szőlös Mihály elleni bűnügyben.
3. Gyermekeöléssel vádolt Mihályi Borbála elleni bűnügyben.
4. Gyilkosság kísérletével vádolt Paizs Pál és társai elleni bűnügyben III-ad bírósági ítélethirdetés.
5. Súlyos testi sértéssel vádolt Végli István és társai elleni III-ad bírósági ítélethirdetés.

Junius hó 2-ik napján:

1. Fogoly szöktetés büntetével vádolt id. Kovács Mihály elleni bűnügyben.
2. Lopás büntetével vádolt Klinkovics Mártonné elleni bűnügyben.
3. Magán okirat hamisítással vádolt Szkokan János elleni bűnügyben.
4. Nyilvános becsületértés vétségével vádolt Than János elleni bűnügyben.
5. Hercezer Istvánné elleni bűnügyben II-od bírósági ítélethirdetés.
6. Csalás vétségével vádolt Kosztolányi Pál elleni bűnügyben.

Rágalmazás vétségével vádolt Textorisz Andor nagyrőzei lakos ügyvéd felett ült törvényt legközelebb a rimaszombati kir. törvényszék büntető tanácsa, mert ezen ügyvéd Stefancok Károly nagyrőzei polgármester ellen a magy. kir. belügyminiszteriumhoz két rendbeli bűnvádi, illetve fegyelmi feljelentést adott be, melyben utóbb nevezett okirathamisítás, csalás, hitlen kezelés és bírói zártöréssel vádolta. — A feljelentés szerint az okirat hamisításának vádját az képezte, hogy a polgármester a belügyminiszteriumnak egy határozatát állítólag nem hirdette ki Varga György nagyrőzei lakos marasztalt fel előtt, s az okmányra a kihirdetés megtörténtét még is rá vezette; csalást azért látott fenforogni Stefancok Károly polgármester részéről, mert Varga György halál esetét vagyon hiány ürügye alatt fel nem vettette, s ez által a kir. kinstárt 12 főt örökösödési illeték erejéig megkárosította, hivatali hitlen kezeléssel azért vádolta a polgármestert, mert Varga Györgynek egy ablak nyitási ügyben rá kimért 10 főt pénzbüntetés elleni fellebbezését éveken át elintézés nélkül hagyta, s azt az illetékes helyre fel nem terjesztette, végül a nevezett polgármester ellen azért, mert a Varga Györgytől hatósági intézkedés folytán lefoglalt s zár alatt tartandó szeszest talokat Khón Sámuel és Krémer József regale bérletnek kiadatta — bírói zártörés illetve sikksasztás miatt is vádat emelt. — Ezen feljentes folytán Stefancok Károly polgármester ellen a belügyminiszterium által a

tyegését, vagy egy egészke ezinczogását, vagy egy örlő szű esendes kaparását megnyugodnám. De így?!... Megfulladt ebben a sirboltta ridegült ékességben; úgy rémlik előttem, hogy az oszlopartó kariatidok nagy nehéz koporsót emelgetnek, amelyben kiterítve fekszik a jövedv és ikertestvére a vidámság. Mintha a mult idő szellemét kánám mellettük, amint zokogva borul rájuk; elsorvadit gyermekeire; a „jelen” génusza kétségbeesve néz végig az élettelen és sivar pusztáján; csak a „jövő” idő marad nyugodtan, őt nem érinti a gyász s az aggodás, minthogy benne van a reményiség s örök folytonosság, aminek legfeljebb megálló pontjai vannak, de megszűnése soha.

A nirvána szele meglegyintett; alighogy szabadulni bírok kábító hatása alól. Pedig a valóság az, amit keresek s nem az álom. Tudni akarom, hogy mit irigylek abból, amiért annyian esengnek s mit ne cseréljek el a ragyogásért, melyet nem becsülök addig semmire, amíg csak lényét látom, de melegét nem érzem.

Ősök képei tűnnek elém a gazdag cassetált famenynezet alatt; itt egy hős levele, akinek nyílt, bátor tekintete mutatja, hogy remegés nélkül forgatta meg egykor a kópját, a melyre támaszkodik; tul rajta aranyláncos pap bácsi arczképe mosolyg rám nagyuri leereszkedéssel; amott egy karcsu hölgyecske néz ábrádosan a messzeségbe; ki gondolna rá, a fiatalág és halandó alakot ottát tündérét látva, hogy a nagymama nagymamája volt valaha a kép eredetije?!...

S mindez csak volt!... volt!... Ha kérdezem, kik hát ezek a nagy hősök? Nincs felelet rá. A pusztán név maradt meg belőlök, semmi más. Nagy alkotások diesőit-e emlékeket?!... Tettek-e önzetlenül jót, aminek megmaradt a nyoma az elhagyottak boldogságában?!... Van-e a fénynek, pompának, a melyben dúslakodtak, másban is maradandó látszata, mint ebben a néma palotában, mely csupán arra jó, hogy egy évben három-négy hónapig, a főszezonban, vendégfogadója legyen a nagyuri család tagjainak?... Csak hallgatás,

fegyelmi eljárás elrendeltetett, s a megyei közigazgatási bizottság által a fegyelmi nyomozat keresztül vitetett, minthogy azonban az emelt s fennobb felsorolt vádak alaptalanoknak s valótlanoknak bizonyultak — a fegyelmi eljárás megszüntetett, s a hivatalból üldözendő rágalmazás vétségének elbírálása végett az összes fegyelmi, nyomozati iratok a megyei alispáni hivatal által a kir. törvényszékhez terjesztettek be. — A kir. törvényszék előtt folyó évi május hó 18-ik napján tartott végtárgyalás alkalmával Textorisz Andor vádolt beismert, hogy a vádfeljelentéseket önmaga szerkesztette s adta be a magyar kir. belügyminiszteriumhoz, s ezen vádakat továbbra is fentartotta. A feljelentésben foglalt vádak a kihallgatott tanuk vallomásaival megdöntetvén — beigazolotva, hogy Stefancok Károly nagyrőzei polgármester ellen a nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszteriumnál — tehát a legfelsőbb hatóságnál — emelt több rendbeli büntetendő esemény vádjá alaptalan. — ezért a kir. törvényszék Textorisz Endre vádoltat a Btkv. 260. §-ában ütköző rágalmazás vétségében vétkesnek találta, s figyelemmel az enyhítő körülményekre, a Btkv. 92 §-ának alkalmazása mellett 300 főt pénzbüntetésre, vagy e helyett vagyontalanság esetén 60 napi fogházra ítélte. — Az ítélet ellen ugy a vádolt mint a kir. ügyész és panaszos fellebbezést jelentettek be.

Relybeli hírek.

Kubinyi Aladár törvényszéki elnök a kishonti esperesség képviselőjében, a Budapesten folyó ág. ev. zsinaton tartózkodik már hetek óta. Az elnök mult szombaton hazajött családját meglátogatni, azonban vasárnap már utána jött a Zelenka miskolezi püspök távirata, melyben az elnököt sürgős visszatérésre kéri fel. Értesülésünk szerint az esperességi felügyelő folyó hó 26-án utazik ismét Budapestre.

§ **A helybeli tüzer d'visio** csak nemrégiben fogyott meg, egy szeretetreméltó tagját veszítve el a Wagner százados Kassára történt áthelyezésével; a hadügyminiszter azonban nem sokáig hagyta helyét üresen s áthelyezte Pozsonyból Lorenz kapitányt, ki első fellépésével megnyerte tisztársainak szeretetét s a polgári társaság rokonszenvét. Látna azt, hogy városunk társadalmában benne egy kellemes tagot nyert, őt örömmel s szívből üdvözljük.

A rimaszombati dalárda, mely nebány év óta sajnálatraméltóan szünetel, ismét új életre kel, ha ugyan a működő tagok oly érdeklődést fognak tanusítani a szép ügy iránt, mint az igazgató választmány ügybuzgó tagjai. A mult hét esítörtökén megtartott választmányi ülésen az igazgató választmány tagjai Baksay István főgimnáziumi tanár s a dalárda örökös díszelnökének meghívására teljes számban megjelentek és élénk eszmecserét folytattak a dalárda új életre hívásának módzatai felett. A működő tagok összetoborzását Dr. szabó Samu megyei főorvos vállalta magára; az egylet összes vagyonának tartózására pedig kikülletett egy bizottság, melynek tagjai Baksay István elnöklte alatt: Kishonthy Gyula, Mészáros Bálint, Institörisz Endre, Fülep Benjámin és Lőrinczy György. — A bizottság folyó hó 22-én meg is kezdte működését, s ez alkalommal csak közpénzbeli értékben 1071 főt 21 krt állapított meg az egylet vagyonául. — Anyagi eszköze tehát megvan s így alapja is a felvirágozásnak; csak egy kis lelkesedés és a dícsőséges multú rimaszombati dalárda ismét életének szép, új korszakába léphet!

§ **Rimaszombat s vidékének jótékony nő-egylete** f. hó 24-én közgyűlést tartott Bornemisza Lászlóné elnöksége alatt. Ott voltak még Molnár Józsefné alelnök, Kern Adolfné igazgató, Kubinyi Bertalané, Stolec Mártonné, Sárkány Imréné, Reisz Miksané, Ethey Aranka stb. egyleti hölgy-tagok, továbbá Baksay István titkár és Terhes Pál pénztáros. A tárgy az évi zárszámadások felülvizsgálása volt. Az egyesületi tagok azokat nemesak rendben levőknek találták s ennek alapján a felmentvényt megadták, hanem meleg szavakban szavaztak köszönetet s elismerést az egyleti pénztárnoknak fáradozásaiért, lankadatlan buzgalmaért s ennek jegyzőkönyvileg is kifejezést adtak. A fontos tárgy a gyűlés napirendjét teljesen kimerítvén, szétoszlott azzal, hogy a legközelebb megtartandó gyűlés napjáról az egyleti tagok körözvény útján fognak értesíteni.

csak esend a sok kérdésre. Egy sarokban fölfedezem Réni Guidó egy „Jézus“-át; a szentkép szerényen megvonul az árnyékban; mellette egy Rubens, egy Dürer, mind az oldalfalon; száz év előtt szerezte meg a nagy műveket egy fehér-holló mecénás — tagja a családnak; most sutba velök az „ősök“ ünnepeit figurái előtt. Csak két képek van joga a családi sorozattal egy rangba kerülni; az igaz, hogy azok is ősök; mind a kettő Derbyt nyert valaha.

Tovább, tovább! — A mozulatlanság még bele hajt engem is a tetszhalálba, ami átölel itt fagyos karjaival mindent. Egy alatt elrobogó kocsis tompa lárnája felébredsz; végigfutok a termekben, a szobákban; ahol elhúzok ujjammal valami butoron, a vékony leheletszerű porrétegen ott marad a nyoma.

Eljutok a díofa-faragványos boudoir-hoz. Méréslelt aranyozás, kretonnal bevont falak, előkelő stucco-padmal; mind, mind a drága pénzt dícsérik, amibe a sok finomság került. Nem győzöm bámulni a remek izlést, aminek anyai jelét adták az építésben és berendezésben részes mesterek. A tulajdonos? Oh igen, neki is megvan a maga érdeme: fizetett mint a köles; nagyuri könnyedséggel; nem tudva mit, nem kérve mennyit, nem sejtve: miért?!

Remek porcellán a esesebeesékek szánt állványokon; összevisszaságban és mégis kedvesen. Egy virágos velencei kristálytűkór csillog a márványasztalka fölött; a nyitott ajtón átlátni a szomszéd szoba bíborát; csupa damaszt ott minden, az ablakfüggönyök, a portierek... Itt már asszony lakik.

Belopódom, szinte félek, hogy lélegzetvételem sugósága egy esőkolódó párt riaszt fel az alacsony oitómánról. Egy gyöngyházás ébenfaasztal van a vörös szoba kellő közepén. Erzem az asszonyillatot, ami itt maradt az érzéki szépségek e fészében, miután a földi tündér kiröppent belőle. Ime, ez az egy volt, ami igazán kincseket érhetett ebben a mondva csinált és veszendőben

Katonai szemle. Két katonai törzstiszt időz jelenleg városunkban. Az egyik Lukács Mózes esendőr alvezetés tegnap érkezett ide. Az állomáson Edvy István esendőrhadnagy fogadta s elvezette a esendőrségi lakatanyába, hol a magasrangú vendég megtekintette a helyiségeket és szemlét tartott a legénység felett. A másik törzstiszt: Breit J. főintendáns, ki a tűzészeti gazdasági állapot inspekcziája végett érkezett ide.

△ **Jótékonycélú táncvígalmak.** A tavasz kellemesebb napjainak beálltával a szabad természet kebelén lefolyó mulatságok is sürűbben következnek egymásra. Polgárságunk összes egyesületei megmozdultak s mit örömmel jegyünk föl: a mulatság örve alatt soha sem fedkednek meg arról, hogy szerény bevételeikből a felesleget jótékony célok előmozdítására fordítsák. — Elismerésre méltó, hogy szűkebb körű iparos egyesületek — jóformán egytől egyig — nehány év óta tavaszi táncmulatságaikat a Rimaszombatban felállítandó Tompa-szobor alapjának gyarapítására fordítják. Tudjuk, hogy 30—40 kros belépti díjak mellett, a tetemes kiadások levonása után, edes kevés marad a kijelölt célra, de azért örömmel konstaláljuk, hogy mindig jut valami s e révén a Tompa-szobor pénztára már eléggé jelentékeny összeggel gyarapodott. Ezt annyival szívesebben konstaláljuk, mert az anyagi hasznon felül az eszme zászlóvivői azon erkölcsi sikerben részesülnek, hogy a jeles költő emlékezte folytonosan felszínre marad. Mult vasárnapon a szabósegédek táncoltak a Tompa-szobor javára s buzgóságuk 3 főt 80 krt eredményezett. — junius 6-án a eszma dia segédek, junius 19-én pedig az asztalos ifjuság működő tagjai fognak ugyanezen célra a városkertben mulatni. Így az eszme állandóan felszínre marad s polgárságunknak a szobor felállítása körül jelentékeny érdemei lesznek.

A polgári leányiskola kirándulása. Mint biztos forrásból tudjuk, polgári leányiskolánk III-ad s IV-ed oszt. növendékei a tantestület részvétele s felügyelete alatt, a koronázási ünnep három szünnepjének egyikén tanulmányi kirándulást teendének a líkéri s nyustyai vasolvasztó, vasöntő gyárakba s szakszerűen berendezett műhelyekbe. A helyiségek megtekintésére a vasmű részvénytársaság vezérigazgatója készséggel adta beleegyezését, sőt szak- és műtörténeti kalauzolásról is gondoskodott, valamint azt is megengedte, hogy a tisztí étkező helyiségben a növendékek kényelmesen megebédelhessenek. Tekintve e kirándulás tudományos értékű voltát, a kalauzolás, a felügyelet s az, hogy egy nap lefolyása alatt kényelmes s olcsó vasuti utazással tehető az meg, a tantestület e tervét helyeseljük s melegen ajánljuk az érdekelte szűk körnek.

§ **A koronázási jubileumra.** mint halljuk, városunkból s megyénkbeli nagyon sokan készülnek. Mint értesülésünk szállodákban lakást már kapni nem lehet. Ajánljuk azért a közönségnek a IV. ker. Lipót-utca 32. sz. a. levő lakás közvetítő irodát, a mely idejékorán minden bejelentésre készségesen jár el a lakás szerzésében.

Kicsinyek réme a sarlach — vagy vörheny — szedi áldozatait Uza-Panyit községben, honnan mint lapunk más helyén említjük, a betegség átvitelt Zehérje községbe is. Ennek említését csak annyiból tartjuk időszerűnek, hogy figyelmeztessük e betegség rendkívül ragályos volta. E betegség ugyanis egyike a legragályosabb s gyakran legveszesebb gyermekbetegségnek. Van járvány mikor kevésbé veszélyes, de van mikor igen súlyos majdnem valamennyi betegedés. Az idei járvány Uza-Panyiton — úgy látszik — a veszélyesebbekből való. A betegség terjedése ellen a fertőztelenítő módszer alig ér valamit; egyedül biztos esakis az ideje koráni teljes elkülönítés. Járvány idején tehát a legszigorubbán távol tartandó a gyermek minden oly környezettől, mely gyanus, hogy searlachos beteggel érintkezett. Városunkban há a az égnek még egy eset sincs constatálva, de nincs kizárva annak lehetősége, hogy ide is behurcoltassék. A szomszédos Zehérje községben azonban már azon egyetlen esetből kifolyólag is, oly szigorú óvó intézkedések tétettek, hogy aggodalomra okunk még egyáltalában nincs. Hyenkor azonban a tulságba vitt okavodás az, a mely ezélehoz vezet. (J.)

Városi rendőrségünk tapintatosságának örvendetes jelét tapasztaltuk a folyó hó 24-iki térzene alkalmából, midőn a jó izlésű s étaló intelligens közönség érdekes erőlyes intézkedést tett arra nézve, hogy a főtéri térzene hallgatásában akadályunkra volt esőseléket távol tartotta

lévő paradicsomban. Hova lett? Vissza fog-e térni valaha?!... Végig húzok ujjammal az ébenfaasztalon; a buta inas, aki kísér, úgy megmosolyogja a mulatságomat s halkan motyogja a betéket egymásután, amint leirom a porba: „vanitatum vanitas“!...

Még mindég a régi esend, a szakadatlan üres hallgatás. Azon kapom rajta magamat, hogy szinte jól esik. Hát nem többet ér ez a hangulatra keltő, érzéseket feltámasztó, képzeletet megnövesztő magány, mint az élet, a melynek ezek a szépségek itt rendelkezésére állanak? Hisz a tetszhalálban is megvan a maga esodálatos gyönyörűsége, a miért annyira rajong az indiai fakir; csak az igazi halál iszonyatos, a melyből nincs többé feltámasztás.

S a mint kiérek ismét a ragyogás e labirintjából: nagy megnyugvással tapasztalom, hogy nem kívánczik vissza egy porczikám sem. Jobb nekem ott, a hol a zöld zsalu csak a déli órák hősege ellen ereszkedik le védőleg szobám ablaka elé; a hol a hajnali fecskesiesergést jól meghallom, amint a kis feketefrakkos jóság elészor ki-surrant fészkeből s ahol este, mikor nyitott ablaknál szivom az élet levegőjét; apró zöld bogarak, falevelen hízott parányiságok röpködnek be hozzám a lámpa világosságára.

A pinesi kutya nem ugat meg senkit, aki jó barát; az asztalomon porrétegek megülepdedni nincs illeje, mert van, a ki hirtelen végig húzogassa rajta a portörlet; legfőlebb ha a gyerek sivalkodik odakint okkal vagy ok nélkül. De hisz jó istenem, az is csak az elevenség bizonyítéka, ami többet ér előttem minlen melancholánál.

*
A nagy szárnyas tölgyfakapu — hála istennek — becsapódik megint mőgöttem.

A palota álmos szelleme felriad újra s keresztül-kasul járja a vízhang szárnyán a nagy ürességet.

Nincs semmi baj!... csak egy kíváncsi ember szűkött meg, a nem neki való paradicsomból.

a zenekartól s ez által lehetővé tette különösen női közönségünknek az est esendijében kellemesebb s nemesebb érzelmekre hevítő zene élvezetét. Sokszor hallottunk ugyan is panaszt a közönség köréből ily alkalomkor és méltó botránkozásunkra szolgál az, hogy a jó izlésű s ételüket a gyülelész esősélek tömege távol maradni kényszerítette ama helytől, hol zenekedvelésének különben kielégítést találhatott volna s ahol eddig oly dissonáns hangok egyvelege zavarta szórakozásában, a mely a jó izlést mélyen sértette. — Üdvözöljük rendőrségünket ezen előre látható intézkedéseért.

§ **Az országos vásáron elcsipelt zsebmetszők** a esendőség által átadottak a kir. ügyészségnek, a kir. törvényszék pedig elrendelte ellenük a vizsgálatot, melyet a vizsgáló bíró Pavletics Béla ur, a vizsgálati fogságban helyezett zsebmetszők ellen erővel kézzel vezet, eredményéről azonban, miután annak közzététele ez eljárás sikerét esetleg veszélyeztetné, be nem számolhatunk.

§ **Fin de siècle.** A század vége, de ez nem zárja ki, hogy a század elejére illő jelenetek támadjanak fel. Ott zajlott le a Jánosi-utca elején. Este volt, és

A kezében cziperával
All egy ifjú s énekel.
Kedvesét egy szerenáddal
Csendes este verte fel.
Hű szerelmi éneklésem
Hasztalan meddig leszen?
Bús magányba vesszen éltém?
Csendes hold felelj nekem!
S im a hold, hogy nevet
S készségesen válaszol igyem:
Együgyű vagy édes,
Hogy tölem ilyet kérdezzs,
E donna kivüled
Még hat mást is szeret . . .
Hiába szól a dal
Peneg a kis gitár
Hagyta'd vón' pokolba,
Használma' ugy sem jár!

Nem bizony! mert a „második“ is megjelenik, s egykettő, kezdi az elsőt püfölni, de ez se marad rest, s olyan páros viaskodás történik kard és pisztoly nélkül, hogy az ablakból kétségbeesett éles sikoly metszi a levegőt. — De a küzdők nem hallják az „édes“-nek fájdalmas hangját, csak a boszú hevítő öket, — a bot s ökölcsepapás dolgozik, míg kimerülve, ellankadva, betört orral s vérző koponyával nem menekülnek a bareztérrel. — Így történt ez vasárnap este, s azóta már nem peneg a gitár a Jánosi-utca elején.

A **Széchenyi-kert** teljhatalmu gondozója Wikoukál Henrik lapunk egy régebbi számában megjelent híreinkre vonatkozólag jónak látta néhány sornyi meglehetősen vastagon irt s egy műkertészhez nem illő műzslésről tanuskodó nyílttérre ezeket tenni közzé, melyben lapunknak egyik munkatársa ellen durva támadást intéz. Tekintve azt, hogy nyílttérileg incriminált ezikkünkben a legkorlatoltabb eszű ember sem olvashat ki valami sértést, a kvalifikálhatlan támadásra nem lehet más feleletünk, mint az, hogy a jeles izlésű műkertész — kinél csak nagyobb kaliberű emberekkel szoktunk szóba állani — fogadja meg jó tanácsainkat, nevelje és ápolja a városkert flóráját, pótolja a hiányokat ott a hol lehet, s a közjó érdekében tegye meg mindazt, a mire a jóakaratu saját figyelmzetteti, mert egy egész évi műkertészi jövedelemben merünk fogadni, hogy több haszna lesz a növények ápolásából, mert ehhez ért valamit, — mint a nyílttérre ezikkék firkálásából, a mihez nem ért. Ezt is csak azért mondjuk, hogy eloszlássuk azt a véleményét, hogy lapunk munkatársát megpálpálta.

§ **Diak-majális.** A nap az ég könnyei közt borult le a megelőző este a láthatáron, sok gyermek szív bánaatos szemsugara a fakó világitást még fakóbbá tette. — Mikor a gyermekek álomra tértek, a csillagok még felhők köze rejtve, de sok ima nyílt az ég felé, hogy másnapra jó idő legyen. — s a sok imára a felhők eltűntek, a csillagok felcsillantak, a hajnali napsugár rózsás fényével, rózsás mosolygó arcokat üdvözölt. Tram! tram, tram, pereg a dob, — tra-tra-tra-trá, — harsog a kürt, a levegőt dal tölti el. — s az ifjúság sereglik a otthonból, deák a gimnásiumhoz, leányka s füeska a maga iskolájához. Az iskola udvarán a zászlók kibontva, a reggeli szél oly bizalmasan lengeti s csókolja a frissen szedett mezei virágokból font korszorukat, a kalapokon, kabátokon, s derékon díszlő virágcsokrokat. — Mennyi öröm, mennyi ettől dagadó kebel, sugárzó szempár, mosolygó arc, beszédes ajk, kacagó hang, zsvajos zürzavar, a melynek alapvonása: a gyermek-boldogság. Mikor már majd mind együtt vannak, megjelennek a jó tanár s tanító urak, — a gyermekeknek szülők után a legjobb barátai, — éljen és hurrah száll el a sok gyermek árkól, a zene hangjai felesendülnek, s megrezgetteti e szép jelenet nem csak szereplőit, de a szemlélő, boldog szülők szíve-lélke legmélyét. Aztán felharsan a jó tanár urak komandója: Gyermekesereg fel, indulj, vígsággal és dallal, s megmozdul a „kis had“, hogy örömeinek csata-színhelyére: a szabadkai lerdőbe vonuljon. — Az ember legtisztább hívei a természet öln, ez lehetne cím-e ama fejezetnek, a melybe a gyermekörömök végtelen láncolatának legkedvesebb epizódjai fűződnek. Csakhamar megalakulnak a kisebb-nagyobb körök, s itt megindul a játék, amott a dal, majd váltakozva a tánc, s mindebbé a gyermekkedély a poezis éltető lelkét sugározza. — De délre kondul az óra a városi templomok tornyában, s ha elkapja is hangját a szellő, s ha a zseborák minl megállanak, a nap pedig a délelő előtt foglalna állást, mégis tudnók: itt a dél, mert 100 és 100 gyermek-ajk sürgeti: ebédeljünk. — Ma ök paranesolnak, s az óriási társaság le is ül az ebédhez Gyermekesereg együtt, nagyok is együtt, egy előkelő társaság kedélyes közepéhez ül, cigány huzza lelkesen tüzzel, s megvettetik ágya a délutáni kedély esapongásainak, a mikor is „három a tánc“ hangzik gyerekek s felnőttek részéről egyaránt. — Széles jökédvtől tánczoló párok „csuhajzásától“ hangzik z erdő minden berke, s az erdő minden daloló s esiről-madara gyönyörködve repked el a mulatozók felett, örvendve, hogy az ő erdei boldogságuk ily hű barátokra lel. S míg a dal szól, a zene zeng, a párok tánczolnak,

leszáll az esti szürkület észrevetlen, a csillagok milliói felragyognak, s fényükkel mintha köszönetet mosolygónának le a jó tanár s tanító uraknak, hogy az ifjúságot s nagy közönséget ily óriási számban egy sokáig emlékezetes kedves mulatságra hozták együvé. — S a csillagok e képzelt bizalmi szavazatát mindenkinek valóságos öszinte jóváhagyása kíséri.

Baleset a vasutnál. F. hó 24-én este Perzsely András 73 éves szuhai lakos a rimaszombati vasut állomáson emberi erővel történt tolatás közben saját vigyázatlansága folytán a kocsidől és marharakodó kőfal közé kerülván, jobb keze fején, orvosi vélemény szerint, könnyű horzsolást szenvedett, hozzátartozói által ápolás végett haza szállították. Megnyugtatóslul közöljük e teljesen megbízható s hiteles forrásból származó hírt azon mende-mondák megezaforolására, melyek ez eset alkalmából nagy szerencsétlenséget kürtöltek világgá.

Figyelmeztetés. Lőfkovics Lipót helybeli dusan felszerelt divatáru üzletének mai számunkban közölt hirdetésére ez uttal is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Vármegyei ujdonságok.

Coburg Ferdinand, Bulgária fejedelme e hó 22-én korán reggel Pustamezőről Poprádra utazott, honnan 10 órakor külön vonaton Bécs felé folytatta útját. Kíséretében voltak: Fleischmann udvari tanácsos, a fejedelem egykori nevelője, Stoianoff főhadnagy és Schultheiss udvarmester. A fejedelem teljes nyolcz napot töltött Pustamezőn, minden reggel szorgalmasan vadászva a siketfajdokat. E vadászatokon rendes vezetője volt Beél Gyula erdész-gyakornok. Összesen 10 szép kakast lött, a mi rendkívül szerencsés vadászatnak mondható. Pohorellára, hol annyira várták, nem ment el. 17-én hivatalos volt a fejedelmi asztalhoz Gazdik Károly vereskői plébános. A fejedelem nagy kegyességgel fogadta a derék plébánost s az egész ebéd alatt élénken társalkodott vele. Meleg érdeklődéssel tudakozódott a magyarországi viszonyokról, többi közt az árva-megyei inségesekről; nagy kegyelettel emlékezett meg Baross Gáborról is, kinek elhunytát őszintén sajnálja. Ebéd után sajátkezű aláírásával ellátott arcképpel tüntette ki a plébánost. A fejedelem itt időzése alatt sűrűn táviratozott mindenfelé; az elküldött táviratokért több mint 40 frtot fizetett. Hogy mily nagy, hogy podgyászszal utazik, fogalmat nyujt az is, hogy öt nagy, négylovas teherkocsira volt szüksége, mely fuvarért Pustamezőről Poprádra 105 frtot fizetett a pohorellaiaknak.

Súlyos csapás érte Konez Károly zeberjei ev. ref. lelkészét folyó hó 19-én; kis leánykája, a 2½ éves Ilonka rövid szenvedés után scarlátban elhalt. A városunkban is nagy rokonsággal és sok tisztelevél bíró súlyosan meglátogatott szülőknek enyhítse fájdalmát a részvét, s legyenek vigasztalást a gondviselés által megörzött gyermekeikben.

§ **A koronázási jubileumnál** az uri lovas banderiumban megyénkbeli részt vessnek: Andrássy Géza gróf, Fáy Gyula, Putnoky Móricz orsz. képviselők, Farkas Zoltán, Hámos Aladár nagybirtokosok. Örömmel konstataljuk, hogy megyénk a leglaliasabb férfiai által lesz félhivatalosan képviselve. Ezuttal megemlítjük, hogy az uri banderiumban eskák a budapesti nemzeti, gentry s kolozsvári uri kaszinó tagjai, vagy oly egyének vehetnek részt, kik legalább egy casinói tag által ajánlatnak. — Ezen scrutiniumnak párbaj következményei is vannak már. Karsay hatvani nagybirtokos szintén jelentkezett, még pedig nem kisebb ur mint Beniczky Ferenc pest-megyei főispán meghívására. Atzél Béla báró ennek dacára nevét törölte. A sértést vér fogja lemosni. Emli-tésre méltó, hogy a lovagias Tisza István is provokálta Atzél bárót, azonban a casinói urak a verekedést köztük nem találták indokoltnak.

Gyászhir. Egy derék, hazafias érzelmű nő haláláról vettük a következő gyászjelentést: „Takács József mint férj, — Agonás Plauka Julianna mint nővér, — Takács János mint fia és neje: született Ferjenesik Ilona, gyermekeivel: Ilona és Gyulával, — Takács Szabina mint leánya és férje Solcz Adam, leányuk: Etalkával, — Zúrieh János mint vő gyermekeivel: Irma és férje Főzi József és fiuk: József, Zúrieh Margit, Géza és Kálmánnal megtört szívvel tudatjuk a többi rokon nevében is a szerető hitves, a jó nővér, felejtetlen édes anya, anyós, nagy-és dédanyának Takács Józsefné szül. Plauka Johanna asszonynak folyó 1892. évi május hó 20-án, délelőtt 11 órakor, élete 65-ik, boldog házasságának 45-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi május hó 22-én, délután 3 órakor fognak az ág. ev. egyház szertartása szerint a nyustyai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Kelt Nyustyan, 1892. évi május hó 20-án. Áldás és béke lengjen hamvai felett!“ Az elhunytban Takács János, a nyustyai takarékpénztár pénztárnoka édes anyját gyászolja.

§ **Eljegyzés.** Nagy Sándor jolsvafői ev. ref. lelkész, ki néhány évvel ezelőtt mint rimaszombati segéd-lelkész városunk és vidéke előkelő társadalmi köröknek élénk rokonszenvét vívta ki, — mint a szomszéd megyebeli lapok útján értesülünk, — a mult napokban váltott jegyet Szabó Irmával, Szabó József szalonai ev. ref. lelkész bájos leányával. — Áldás boldogság kísérvé a kötető frigyét!

§ **Pánszláv tudós halála.** Ha a mi jeleseink sorát ugyancsak megritkítja a kéréletbetlen halál, némi vigasztalásul szolgál, hogy ellenségeinket sem kiméli a sors. Egy híres pánszláv agitátor haláláról veszünk ismét hírt, mely szerint Skultéty Agoston kraszkói ág. ev. lelkész f. hó 21-én 73 éves korában elhunyt. Skultéty a pánszláv üzemek miatt felosztott nagyrözei tót gimnásiumnak épen a fel-szlatás idején igazgatója volt; más különben szelid lelkületű jó pap s tudományos műveltségű ember volt, ki azonban makacsul ragaszkodott pánszláv álmáihoz, melyek megvalósítására tehetsége egész erejével mindig törekedett; minélfogva nekünk magyaroknak

nines okunk gyászolni halála felett, mely csaknem valamennyi tót irodalmi kört érint. — A tót tudós temetése f. hó 23-án ment végbe nagy részvét mellett, melyben a tiszlezi tót dalárda is részt vett, élénkelvén a templomban egy egyházi éneket. A temetésen Langhoffer Károly baradnai ág. ev. lelkész mondott gyászbeszédet, melynek alapeszméje ez volt: „Három dolog jelentkezik földolagnak: a hit, remény és a szeretet; s ezek között legnagyobb a szeretet, mely a megboldogultnak főerénye volt.“ — Ezzel kapcsolatosan kell megemlítenünk, hogy a pánszláv tudós utódja a lelkészi székben, Povátsai Endre ez idő szerint mint adminisztrátor működik Kraszkón, s az esperesség hazafias érzelmű hívei ohajtanak, hogy a szép tehetségű fiatal pap lenne megválasztva is; ez ellen egyedül Kovács János lukovisteyi földbirtokos és egyházfelügyelő agítál elég hazafiatlanul és épen nem törvényszerűen, mert mint értesülünk, Povátsai máris mindenféle perekkel és zaklatásokkal inzultáltatik. Ajánljuk, a hazafiatlan elemeket és többé nem tűrhető törekvéseiket a kishonti esperesség élén állók ismert erélybe és hazafiaságába, s hisszük, hogy a magyar nemzeti eszmének a Povátsai megválasztásával ismét egy új pontot fogunk megnyerni.

Egy próbabál fejedelmei. Nyustyan a tánczitanítási érikat a szokásos próbabállal fejezték be, melyről posta útján a következő **furcsa** anonyim tudósítást vettük ismeretlen kezezből: „Nyustya 1892. 23. Tisztel szerkesztő úr! Május 21-én tartottuk meg a próba bált mely igen szépen sikerült Tánczmesterünk Winics N. úrg vezetése alatt, este 8 órától reggel 4-ig folyt a mulatsá a legjobb illuzióval nem is mulasztom el — hogy köszönetemet ne nyilvánítsam az ő egyszerű de még is jeles tanításáért. Bál királyunk Turesányi Lajos ur. Bál királynőnk Lamas Zsuzsanna kisaszszony. Mely ez utóbbi két egyénre teljesen rá illet e megtiszteltetés tisztelettel a közl.“

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**
Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát Istvan.**

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

875. szám. A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Weisz Jakab** putnoki lakos végrehajthatónak **kisk. Bodnár Béla, Borbála és László** putnoki lakosok végrehajtást szenvedő elleni 205 frt tőkekövetelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén lévő Putnok községben fekvő a putnoki 635. számú telekjegyzőkönyvben foglalt beltelekből 233., 234., 235., 236. számú házból kisk. Bodnár Bélát, Borbálát és Lászlót illető egy tizedrésze az árverést 420 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a tenebb megjelölt ingatlan az **1892. évi július hó 26-ik** napján délelőtt 10 órakor Putnok községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 42 forintot készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi február hó 25-én.

A rszombati kir. trszék mint telekkönyvi hatóság.

Altdorffer, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

143. szám. — A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Gábor Dorottya** végrehajthatónak **Szlanyna András s neje Babarik Katalin** végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőkekövetelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Fazekas-Zsaluzsányban fekvő, a fazekas-zsaluzsányi 31. számú telekjegyzőkönyvben foglalt ifj. Szlanyna András s neje Babarik Katalin nevén álló 290/a, 291/a hrsz. és 72/a számú házra 180 frt, fazekas-zsaluzsányi 111. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 349/a, 363/a, 452/a, 560/a, 617/a, 639/a, 720/a 741/a, 504/a. hrsz. Babarik Katalin férj. Szlanyna Andrásné illető felelő részére az árverést 404 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi június hó 7-ik** napján délelőtt 10 órakor Fazekas-Zsaluzsány községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a fazekas-zsaluzsányi 36. számú telekjegyzőkönyvi ingatlanra 16 forintot, a fazekas-zsaluzsányi 111. számú telekjegyzőkönyvbeni ingatlanra 40 forintot 40 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi január hó 16-án.

A rszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Altdorffer, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

7122. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **felső-szkálnoki közbirtokosságnak** önkéntes árverési ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Felső-Szkálnok községben fekvő a felső-szkálnoki 29. sztkjvben foglalt s felső-szkálnoki közbirtokosság nevén álló 84., 85., 86., 87. hrszámokra a végrehajtási

meghatárolt bíró önkéntes árverést 960 forintban ezzel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi június hó 20-ik napján d. e. 10 órakor Felső-Székely községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fog

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsületárának 10%-át vagyis 96 forintot készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvényezik 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött

kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Rimaszombat, 1891. december hó 12. napján. A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Altdorffar, kir. törvényszéki bíró.

Gazdaságoknak

ajánlunk a közelgő eséplési évadhoz locomobilfűtésre kitűnően alkalmas

királdi akna és darabos szenet

a legjutányosabb árban minden állomásra szállítva. Megrendelések intézendők a

Magyar ált. kőszénbánya részvénytársulathoz
Budapest, V., Váci-kö: ut 46.

WALLA JÓZSEF

ezementáru-gyára, építési anyagok raktára

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:
GRANITTERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNÁZÁSOK,
SZÖKÖKUTAK,
CEMENT-LAPOK és
MOZAIKLAPOKKALI
KÖVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Raktárt tart:
KERAMIT-LAPOK
KELHEBIMI-LAPOK
METTLACHI LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KÖFEDÉLPÉP,
TŰZÁLLÓ TÉGLAK,
KÉMÉNY-RAKVÁ-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenai Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Gyári raktára a gartenai Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

ASSICURAZIONI GENERALI 1891. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez (1891).

FIADÁS

A tétel neve	Üzlet			Vagyon			Összes			A tétel neve	Üzlet			Vagyon			Összes		
	frt	kr	fl	frt	kr	fl	frt	kr	fl		frt	kr	fl	frt	kr	fl	frt	kr	fl
1. Díjtartélek a múlt évről:																			
a) tűzbiztosítás	2078575	71																	
b) szállítmánybiztosítás	172071	16																	
c) jégbiztosítás	283450																		
Összesen	2278701	46																	
2. Tartalék oly károkra, melyek 1890. decz. 31-én még függőben voltak:																			
a) tűzbiztosítás	881163	28																	
b) szállítmánybiztosítás	346316	68																	
c) jégbiztosítás	198643																		
Összesen	1426122	96																	
3. Díjak a törlesztés levonásával:																			
a) tűzbiztosítás	687430	63																	
b) szállítmánybiztosítás	186723	44																	
c) jégbiztosítás	193616	57																	
Összesen	1067169	164																	
4. Kötvénytelékek:																			
a) tűzbiztosítás	310474																		
b) szállítmánybiztosítás	9534																		
c) jégbiztosítás	20262	06																	
Összesen	339844	41																	
5. Tőke elhelyezés előjele:																			
a) Ertekek a múlt évi előleges kamatai	124401																		
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	228200																		
c) Kautók váltóeszámláiból, folyó számlától és ágió	275170																		
Összesen	627771	00																	
6. Nyereség különféle értékesítések folytán																			
a) Ertekek a múlt évi előleges kamatai	124401																		
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	228200																		
c) Kautók váltóeszámláiból, folyó számlától és ágió	275170																		
Összesen	627771	00																	
A tüzibiztosítási ágba befoglalták a tükör-üveg biztosításán szerzett eredmények																			
Összesen	2281490	90																	

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez - Élethétségi osztály (1891)

A tétel neve	Üzlet			Vagyon			Összes			A tétel neve	Üzlet			Vagyon			Összes		
	frt	kr	fl	frt	kr	fl	frt	kr	fl		frt	kr	fl	frt	kr	fl	frt	kr	fl
1. Díjtartélek a múlt évről:																			
a) tűzbiztosítás	289272	06																	
b) szállítmánybiztosítás	83517	50																	
c) jégbiztosítás	24773	77																	
Összesen	397582	33																	
2. Tartalék 1890. decz. 31-én függőben levő károka:																			
a) haálásra szóló biztosításokra	47181	38																	
b) életre szóló biztosításokra	4876	14																	
c) járadékra szóló biztosításokra	5300	10																	
Összesen	101154	62																	
3. Díjbevételek																			
a) életre szóló biztosításokra	57478	24																	
b) járadékra szóló biztosításokra	57478	24																	
Összesen	114956	48																	
4. Kötvénydíjak																			
a) Díjtartélek átadott visszontbiztosításokra	732	48																	
b) Díjtartélek átadott visszontbiztosításokra	732	48																	
Összesen	1464	96																	
5. Elhelyezett tőke jövedelme																			
a) Járulék követelések kamatai	67148	21																	
b) Ertekek a múlt évi előleges kamatai	93650																		
c) Állam- és más értékpapírok kamatai	98234	14																	
d) Folyó számlák kamatai	1372	49																	
e) Az ingatlanok igazos jövedelme	2638	88																	
f) Élethétségi kötvényekre adott előleges kamatai	10370	26																	
Összesen	144757	44																	
miből is levonva a tartalék rendes jutalmát	119000	07																	
marad	25757	37																	
Összesen	160514	81																	
6. Nyereség különféle értékesítések folytán																			
a) Ertekek a múlt évi előleges kamatai	124401																		
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	228200																		
c) Kautók váltóeszámláiból, folyó számlától és ágió	275170																		
Összesen	627771	00																	
Összesen	3683574	41																	

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1891. december 31-én

TEUER

Folyó szám	A tétel neve	A			B			Folyó szám	A tétel neve	A			B		
		frt	kr	fl	frt	kr	fl			frt	kr	fl	frt	kr	fl
1	A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500			1837500			1	Alapítvány	2025000			2025000		
2	Ingatlan birtok:							2	Értékpapírok	131250			131250		
	a) városi telkek														
	b) földbirtokok (vadászati leltárral)														
	c) 1891. december 31-én még el nem adott gazdasági termények a társaság földbirtokaitól														
3	a) Kötvények a társaság elbízottjai kötvényeire							3	Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	6507250			6507250		
	b) Aktív éle járadékok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőkés vetelára														
	c) Az ingatlanok igazos jövedelme														
4	Kamatkozó jelzálogal biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra (a) folyó	1401736	37		1401736	37		4	Inaktív tartalék	12848	28		12848	28	
	a) jelzálog osztályba tartozók														
	b) hátralékos	5302	39		5302	39		5	Tartalék a múlt évi előleges kamatai és osztalékai	40000			40000		
5	Kölcsönök letét-ményezett állam- és más értékpapírokra	284434			284434			6	Díjtartélek megérkezése az A osztályokra	2316657			2316657		
6	Állam- és más értékpapírok	483348	36		483348	36		7	Tartalék letételtől, de december 31-én még ki nem fizetett kára:	765248			765248		
7	Valóság a társaságban	33274	37		33274	37			a) az A osztály						
8	Értékek a társaságban (alapsz. I. cz. e. pont)	150878	95		150878	95			b) az B osztály						
9	Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	33081	55		33081	55		8	Oztlék alap a) életbiztosítások	547105	88		547105	88	
10	Készpénz-készlet a triesti és v. leonzei igazgatóságok pénztárában	45081	94		45081	94			b) vegyes biztosítások	138332	72		138332	72	
11	Készpénz-készlet a tőkés pénzt														

Közgazdaság.

Életre való eszmék.

Megelőző szám közgazdasági rovatában „egy gazda“ míg egyrészt a kísérletezés igen fontos műveletét gazdasági szempontból pártolja, addig másrészt egymásba kapcsolt terveinek egész tömegét tárja elénk.

Készséggel adom a várt viszhangot, mert erős meggyőződés: hogy a többszörös nézetváltás, a tárgyilagos mederben folyó vitatkozásokból, minden sallangoktól teljesen megtisztult, és valóban üdvös reform-törekvések csirája fakad.

Kísérleti tere vonatkozólag annak helyét magam is, miként a 20-ik számban X által jelezte, János felé vezető országút a s a rétekre vivő mellékutól jobbra, a vásártér mellett elterülő helyen látom legmegfelelőbbnek.

Ezen terület, mint a város tulajdona, jelenleg bérbe van adva. Kiterjedése 1000 □-övel 9 hold. Rima felőli része $3\frac{3}{4}$ hold, mivel vízáradásoknak van kitéve, rétek használatik, míg a többi $5\frac{1}{4}$ hold szántás-vetés alá kerül. Hossznégyszöget képező alakjánál fogva 260 □-övel húsz egyenlő táblácskát lehetne kijelölni rajta.

Ez idő szerint nem létezik hely, mely ezen célra könnyebben megszerezhető lenne és alkalmasabb volna ennél. Főközlekedési út mellett fekvő, helybeli és vidéki gazdák egy részének folyton szeme előtt van, mások által könnyen hozzá férhető, gyakran megtekinthető. Területét nagyobbítani nem szükséges, de nem is lehet, mert a mostan elkerített vásártér maga sem elég nagy.

Szükséges és hasznos voltát elismerem, habár ez a megelőző számokban eléggé kifejtett, mégis megjegyzem, hogy a vetés-forgót olyformán állapítanom meg, miként X által Magyar-Ovárról írva van, s a mellett még a rét mikénti kezelése, javítása stb. körül szolgáltatnék látható képet.

Hogy pedig az egyes érdeklődő gazdák tudásvágya minden pillanatban kielégíthető legyen, az egyes parcellák szélein kis oszlopokon nyugvó táblácskák alkalmazása lenne kívánatos, melyeken megírva volna: a tábla nagysága, művelési módja, a termés megnevezése, faja, vetőmag mennyisége, vetési módja stb.; sőt többet mondok, előre meghatározott ünnepnapoknak délutáni óráiban feszült figyelemmel hallgatnók a kezelő szaktérfiak szíves felvilágosításait.

Műtrágyák alkalmazása? jóllehet Gömör-Kishont vármegyének mezőgazdasági állapota nem áll azon magaslapon, miszerint a műtrágyák alkalmazása eredményes haszonnal járna, mert sok víznek kell lefolyni a Rímán, míg a helyes trágyakezelés, az okszerű talajművelés elterjedést nyer; mégis úgy vélem, miután valószínű dolog, hogy gabnatermő talajunk fosforsav és káli tartalma apadóban van: a kísérleti tér terményeinek műtrágyákkal való munkálata hasznos útmutatásul szolgálna. Ámde, hogy a kísérletezés ne történ-

jék minden alap nélkül, a javítandó parcelláknak talaja vegyileg elemezendő volna.

Ezen „életre való eszmének“ gyors keresztül vitelére nézve az én „modus vivendi“-m abban áll, hogy legillendőbb dolog lenne, ha a helybeli gazdakör legközelebbi gyűlésén a tervet megbeszéli, és kérve megkérdezi e nemes város tanácsát, hajlandó lenne-e azon területet ily célra átengedni? Csak ezek után lenne indokolt kérelem felterjesztendő a nagyméltóságú földművelésiügyi miniszteriumhoz, hogy a terv kiviteléhez magas támogatása elnyerendő, s annak foganatba vétele még ezen év őszén elrendelendő lehetne.

A bérösszeg nagysága, azt hiszem nem képezhet akadályt, mert a méltányos összeg megadatik; tíz-húsz frt esetleges különbözet pedig oly csekélység, mely ezermilliószorosan fizetődnek vissza azon tapasztalati tényekből, miket e város és vidék gazdaközönsége látna, sőt élvezne.

Kezelésre nézve helyesnek találok a 20-ik számban megokolt módokat. Mivel a távolság $\frac{1}{2}$ óra munkálatok tartama egyhuzamban 1. legfeljebb két nap egy ökrös és egy lovas fogattal; kézimunka erő ősés és helyben van, gépek és eszközök rendelkezésre állanak, ez alapon kizárólag a földmes iskola van hivatva arra.

Ennyit a kísérleti terről, és most lépünk az eszmék labirintusába.

Nem állítom ellenkezőjét annak, miszerint mezőgazdasági téren is a társulási szellem képezi ama hatalmas tényezőt, mely szellemi és anyagi tőkék megszerzése, ősés hitel megteremtése, termények raktározása, nagybani eladás, s a fogyasztás emelésével egyes vidék gazdasági állapotának előbbre vitelére képes: ámde sok esetben bizony csekély értékű, sőt a létért való küzdelemben veszélyes fegyver a „részvény“; mert annak tulajdonosai, ha nem jól spekulál, nagyot bukik. Véleményem szerint a mezőgazdának folyton szeme előtt kellene lebegni eme két magyar közmondásnak: „közös lónak turós a háta“ és hogy „segíts magadon, megsegít az Isten“!

A „részvény“ társulásnak csak okkal móddal lehetünk barátai. Ha a vállalat kecsesgató, ha a nyereség több mint bizonyos. Nagyon igaz, „aki mer az nyer“; de én jobban szeretek nyerve merni, mint merve veszteni! — Ezek alapján rövid vonásokban mondom el nézetem, az elénk tárt eszmék életrevalósága felől.

Kísérleti telepet, növénytermelési, magnemesítési, gyümölcsta tényésztési, vegyi és esontliszt-készítési, trágya termelési, műtrágya készítési célból, részvényes társulati alapon, nem tarthatok hasznót hajtó vállalatnak. Kifejtem miért? már maga e szó kísérleti, hatalmasan ellene működnék minden haszonnak, ha a gyakorlatban is így alkalmaztatnák. Ott, hol okulás a fő cél, mellékes, kell hogy legyen a haszon. A növénytermelési, magnemesítési kísérletek nem járnának haszonnal, sőt biztos reá fizetéssel. Gyümölcstafenyésztésről hiszem, hogy idővel némi jövedel-

met adna, ha az időjárással szerződést köthetnénk. Vegyi és esontliszt készítés ki nek-minek? Trágya termelés, műtrágya készítés, kiből, miből? hol vannak bányáink, telepeink, vegyműhelyeink? vágóhid hulladékainak ipari feldolgozása bizony mondhatom, az a szegény ember ki most bajlakodik ezzel, alig képes abból megélni, és csak szenvedő vagyona van növekedőben.

Sertés hizlaló telep, már igen is figyelemre méltó terv, felettébb sajnálom, hogy részvénytársulati alapon ezt sem látom hasznót hozónak.

Az amerikai sertés hus szabad behozatala már maga egy veto! No de ezélunk lehetne a helybeli értékesítés, mert hogy Kőbányára szállítsunk és költséges befektetéssel drágán hizalt sertéseinkkel az alig valamibe kerülő szerb sertésekkel vegyük fel a harcot? ez biztos bukás. Helybeli fogyasztás évente 1300 darab körül van, melyet e város és vidékének kisebb nagyobb gazdái állítanak elő. Az árak éven át 35 krtól 52 krig váltakoznak kilogramm és vágósúly szerint. Már most, míg egyrészt öreg hiba volna a kisebb gazdák megélhetési feltételeit csökkenteni, addig másrészt, hogy a versenyben ki lenne győztes? gazdaközönsége, vagy a részvénytársulat, holott ez utóbbi még az ár alakulások veszélyeinek is jobban ki volna téve, azt hiszem nem nehéz eldönteni? Megengedem, idővel, ha a helybeli, valamint az általános fogyasztási, az országos behozatali viszonyok módosulnak, akkor érdemes lesz fontolgatni; jelenleg azonban legalább is igen kockázatos lenne az eredmény.

Részvénytársulatnak ezek szerint nincs működési tere, azonban már egészen jól prosperálhatna némely magán vállalat.

Felemlitem legelsőben is, hogy ezen az alapon létesül a nagy mázsáló.

Ugyancsak nem járna pörül, ha valamely kereskedő műtrágya raktárt rendezne be.

Legjobban járna azonban ama kis földbirtokos gazda és gazdaság, ki, illetve amely, a városi hulladékok, szemét, értékesítését tűzné ki célul. Nem bocsájtkozom a dolog mélyére, ne-hogy hosszadalmas legyek, más alkalommal ezt készséggel megteszem.

Jelenben a városnak magának van abból némi jövedelme, és ha majd a kijelölt bizottság úgy akarja, ezen bevétel még fokozható. Helyesebb kezelés, komposzt készítésrel kapcsolatban lesznek azon módok, melyek csekély befektetéssel bő kamatot hoznak.

Nagy érdem illeti azon „egy gazda“-t, ki az életre való eszmék láncolatával közgazdasági előhaladásunk, vagyonosodásunk útját megjelölte; de az érdem orszlán részét mégis annak ítélem, ki azokat erkölcsi és anyagi támogatásával életbe lépteti.

Nem emlékeztem meg a megyei gazdasági egyesületről, mert sokan el akarják hitetni velem, hogy beteg; már pedig a betegnek nyugalom kell. Annyira értek az orvosláshoz miszerint

TÁRCZA.

Pozsonyi élet.

Írta: Mihályfalcy.

Pozsony a kirándulások hazája. Pozsonyban az élet legfőbb célját, legnagyobb gyönyörűségét a kirándulásban keressük, a kirándulásban találjuk Pozsonyban minden ember szenvedélyes kiránduló. Kirándul a mánás, hivatalnok, a munkás, a eseléd, a baka; kirándulnak a pin-czerek, sőt a kucsierek is. Ez a kirándulási láz itt a levegőben, a vízben és az ételekben csirázik. A négyfal puha kényelmét megszokott, a szabad mozgástól irtózó ember ha egy hétig a pozsonyi levegőt szívja, pozsonyi koszon él: belé fészkelődnek a kirándulási inger bacil-lusai és — elkezd kirándulni. Én még csak a szelidebb fajához tartozom az itteni kirándulóknak. Tizenhat hó-napi itt tartózkodásom alatt mindössze 346 kirándulást tettem; és pedig — 196-ot gyalog, 46-ot kocsin, 39-et velozipéden, 27-et esolnokon, 13-at kerosolán, (nem ezen, hanem a másik télen), 16-ot lóháton és 9-et szánon. Átlag minden 10 napra csak 7 kirándulás esett. Más ember kirándul itt napjában kétszer is. Sőt nagyon sokan csak azért, hogy életük örökös kirándulás-berándulás legyen, 1—2 órányira fekvő villákban laknak télen-nyáron. Ezek itt a legirigyletebb emberek.

Ámbar a kirándulások télen sem szünetelnek, a tulajdonképeni láz, csak a tavaszi napsugárral kezd jelentkezni.

Mikor márczius közepe felé elkezd a napsugár az embereket a jól fűtött szobákból kibolondítani; mikor a tél fagyva engedni kezd, a déli szellő elolvasztja a hó fehér palástját és végig mozdítja iszapos hóvízzel a kopasz hegyoldalakat; mikor a vén Duna sötétzöld vizét sárgára kezdi festeni az áradás; a pozsonyi ember duplán érzi az életet. Felöltöt veszünk magunkra s neki indulunk ar első tavaszi kirándulásnak — a ligetbe. Már a gondola is boldogsággal tölt el bennünket, hogy ujra látjuk Pozsony paradicsomát, a bájos ligetet. Téli tudóre veszszük a friss levegőt; ruganyosan lépkedünk célunk felé. A nap gyönyörűen süt a fejünk fölé; a járda pompásan kopog a lábunk alatt. Félig már a tavasz, az vagyunk hangolva. A hidon ugyan agyongázolja egymás tyukszemét a sok ébredező kiránduló; hanem ezért kárpótól ez

a nevezetes fölfedezés, hogy — megérkeztek a tavasz hírnökei. Nem ugyan a fecskék, mert azoknak még hí-rük sines, hanem a — szunyogok. Ezek jelzik itt a természet ébredését; ezek a mi leghűségesebb, legragaszkodóbb barátaink kirándulásainkon, amelyek a márcziusi utolsó fagytól kezdve a novemberi első fagyig velünk élvezik a szabad természetet, sőt megosztják azt velünk. Még bágyadtak; egy suhintas feljűk leveri őket; egy hónap múlva husszor is az arezára csap az ember magának, míg egyet sikerül otthapítani. Akkor már sokkal fűgőbbek. — Denique és itt vannak a szunyogok, itt kell lenni a tavasznak is! . . . A liget utaira tett első lépés után ugyanoly sárboeskorok ragadnak a lábunkra, hogy alig bírjuk magunk után czipelni; pázsitnak, lombnak ugyan még semmi nyoma sines, kopaszán meredeznek a liget fái, bokrai; — de a bennünk fölébredt tavaszi hangulat már poetikássá tett bennünket. Ábrándosan fölneűnk a levegőbe és szimatolunk. Fölfedezzük, hogy a levegő tavaszi, mámorító illattal van telítve. Tudjuk ugyan, hogy ez még nem ibolyák, nem gyöngyvirágok illata; de végre is illat, és pedig olyan illat, amit télen át nem élvezhet az ember. Ami ennek az illatnak az eredetét illeti, az kissé homályos. Pozsonyi benszülöttek állítása szerint az a Stein-féle sörház udvarán fölengedett malátás kádakból párolog ki; de nincs Pozsonyban olyan tavaszhoz hangolt keadóly ember, aki ebben már ekkor nem a tavasz illatát élvezné, dacára a határozotlan élesztőre valló „szagárnyalat“-nak. A tavasz illatától mámorossá lett poetikus orrok magukkal ragadják a poetikus füleket s ezek fölfedezik a szabad természet tavaszi zsongó zaját. Ez nem lehet más, mint a liget visszavért dalos madarainak, zürzavarosságában is annyira kedves dalkhaosza! . . . Ligetfalusi svábparaszatok ugyan váltig állítják, hogy az a fűlésezgető hangzavar a tulsópartí hidónél föllított két ringispil (jól magyarul „körge“?) két különböző esaszlani polkát, két különböző hangnemen verő verkljéből ered; de a pozsonyiak lelkese-dése már ekkor kitör. Egy jelszó hangzik minden ajkon: „kirándulni“!

Es márczius közepe táján megkezdődik az az állandó népvándorlás Pozsonyban, amely egész november közepéig folyton tart. Fölkeressük Pozsony számtalan szép, regényes kiránduló helyeit, amelyekből minden napra épen egy esik; 365 összesen, szókó évben 366.

Néha ugyan megcsik a márcziusi kirándulókkal, hogy egy-egy elkésett hóvizatar után szent-bernáthegyi kutyákkal kapartatjuk ki a társaságot hó alól; de ez csak változatosabbá teszi a különben könnyen megszokottá, unal-assá válható kirándulásokat, s így még fokozza bennünk a kirándulási kedvet.

Lassanként az idővel együtt ugy neki melegedünk aztán a sok kirándulásnak, hogy most május köz-pén már Pozsony 52 ezer lakosa közül alig marad a városban délutánoként 5—6 ezer; a többi a hegyek közt szívja magába a jó levegőt; no meg a jó sört is. Mert a pozsonyi kirándulási állomásokon mindenütt a nap és esztendő minden szakában pompás ételek és italok kaphatók. Az igaz, hogy méreg drága minden; de a kirándulási lelkesedést ez sem, semmi sem lankasztja.

A kirándulásokkal persze ezer meg ezer kaland jár. Hány nőtlen ember megy ki egyedül, és visszafelé egy bájos feleségjelöltet vezet a karján! Ezért szeretnek Pozsonyban a lányok kirándulni. — De az sem ritka eset, hogy másodmagával megy ki az ember; a másik a felesége. És egyedül jön vissza; a másik beleesett a folyóba, valami hegyszakadékba, hirtelen támadt zápor-tól megáradt hegyi patak ragadta el, vagy valami éhez hasonló alkalmas balesetnek esett áldozatul! Ezért viszik a pozsonyiak oly tömegesen feleségeiket kirándulni. — Hogy a nőtlen emberek miért szeretnek kirándulni, erre néve még elágaznak a vélemények. A zsidó-utczán azt állítják, hogy ennek az oka a kirándulási helyek nagy területe (vagy 10 □ mérföld), amelyen nehezebben akadnak rájuk a hitelezők, mint a városban. A másik részről szerint ellenkezőleg azért szeretnek kirándulni, hogy ott kün néha olyan új hitelezőkre tesznek szert, akikkel soha többet az életben nem találkoznak; erre vezetik aztán vissza azt is, hogy az év minden napját más helyen töltik el. En nem tudom, melyik az igaz; a tény mindenesetre az, hogy mindnyájan szeretünk kirándulni. — Hanem hogy a mamák mi az ördögöt keresnek a kirándulásokon, azt senki se tudja elképzelni közülünk. Nincs is tudommal más hátránya a pozsonyi életnek, csak az, hogy a mamák itt is a hivataln prókátor szerepét játszik. Ha ez így nem volna, akkor a pozsonyi kirándulások életnek még ennél is rózsaszínűbb képe volna.

megjósolhatom; hogy épen ezen „hosszas“ nyugalom fogja áldásos, tevékeny életre serkenteni.

Az életre való eszmék keresztültivételéhez életre valóság kell. Talpra derék gazdák és egy-letek! a kipattant szikra gyújtson; égensük el lángjával létet adó mezőink gyom növényeit; élető hevének kiapadhatlan forrását, mezőgazdasági állapotaink javítására, gazdaközönségünk szellemi és anyagi gyarapítására elérhetőbbé tenni, vállvetve segítsük *Agrárius.*

Pelsőcz hidvám-szedési joga.

A kereskedelmügyi m. kir. miniszter f. évi 29.380. szám alatt a következő engedély-okiratot adta ki:

A „közútról és vámokról“ szóló 1890. I. törvény-cikk 81. és 86. §-ai alapján kiállított ezen engedély-okirat szerint Pelsőcz nagyközség részére az ezen engedély-okirathoz fűzött s annak kiegészítő részét képező helyszínrajzban és műszaki leírásban kitüntetett, a budapest-vác-kassai állami közútból Pelsőcz község belterületén a 200-607. kilométernél kiágazó és az ottani vasúti állomásig vezető, összesen 1-079 kilométer hosszú közúton, az ezen közút s annak 0-200—0-300 kilométerszakaszán levő Sajó-híd építése és fenntartása céljából a vámszedési jogot engedélyezem, és azt, valamint annak gyakorolhatóságát a következő feltétel-ekhez kötöm:

I. Feljogosítom Pelsőcz nagyközség közönségét arra, hogy az 1890. I. t.-cikk 93. §-a értelmében, a vámszedés életbe léptetése napjától számított tíz évig bezárólag vámszedési jogot gyakorolhasson, s ott a következő vámdíjakat szedhesse:

Minden a vasúti állomásra tényleg érkező és onnan elviendő áru után és pedig:

1. minden teljes vasúti kocsirakomány után 50 kr. és
2. minden darabárú métermázsája után 1 kr.

II. Az engedélyesnek a vámszedési jog gyakorolhatóságával járó felelősségét, kötelességeit és feladatát a következőkben határozom meg:

1. Az engedélyes az 1890. I. törvény-cikkben foglalt határozatok szerint és büntetések terhé alatt senkitől és semmi oly dologtól, a kire és a melyre a vámdíjak fentebbi jegyzékében fizetési kötelezettséget nem állapítottam meg, úgyszintén azoktól sem, a kik az alábbi pont szerint vámentesek, sem pénzt, sem pénzürtéket nem követelhet és nem fogadhat el.

2. Az 1890. évi I. törvény-cikk értelmében köteles az engedélyes a vámtárgyat állandóan jó karban tartani, s az annak tartozékát képező hidat szükség esetében újból felépíteni; ellenkező esetben ellene az idézett törvény határozatai fognak alkalmaztatni.

3. Mínt hogy a vámszedés a közforgalom érdekében engedélyezem, feladatává teszem az engedélyesnek, hogy a vámtárgy fenntartása által ezt az érdeket szolgálja; e végből kötelessége lesz a közforgalom akadálytalan gyakorolhatása céljából és a közbiztonság szempontjából szükséges intézkedéseket megtenni.

A befolyó vámjövedelem másra, mint a vámtárgy fenntartására, helyreállítására vagy esetleges újból való felépítésére költségeire nem fordítható; azért a vámvételekről és kiadásokról vezetett zárszámadás minden év végén elbírálás és elhatározás (törvényszerű tárgyalás) végett Gömör és Kishont vármegye törvényhatóságának bemutatandó.

III. Az engedélyezett vámtárgyra nézve a vámentességet az 1890. évi I. t.-cikk 99. §-a alapján következőleg állapítom meg:

A vámdíjak fizetése alól mentesek:

1. a kir. uralkodóház minden tagjának és udvartartásainak szálltmányai.

2. a kir. udvarnak, annak közvetlen kíséretének szálltmányai;

3. az idegen hatalmasságok követeinek és képviselőinek szálltmányai;

4. a fegyveres erőhöz tartozó vagy annak szolgáltatásban álló egyének (ide értve a kirendelt községi előfogásokat is) szálltmányai.

Ha az egyének vagy szállítási eszközök katonai minősége külsőleg felismerhető nem lenne, megfelelő hatósági bizonyítvánnyal kell bírniok;

5. az állami javak általában;

6. A m. kir. posta szálltmányai;

7. mindazon szálltmányok, melyek az állami vasutak, állami, törvényhatósági, községi közlekedési vagy községi utak építésére és fenntartására, továbbá az árvédelem biztosítására fordíthatnak;

8. a templom, iskola és paplak építésére szükséges szálltmányok;

9. közveszély (hófuvas, árvíz, tűz stb.) eseteiben az előjáróság által az 1886. évi XXII. t.-cz. 136. §-a alapján kirendelt közérő; tűzvész, árvíz vagy háború idején a mentők és menekülők szálltmányai.

10. a vaspályának saját céljaira szükséges szálltmányai;

11. emberi hullák;

12. az átviteli szálltmányok.

IV. A vámdíjtételek minden kártérítés nélkül leszállíthatók, ha a jövedelem az 1890. évi I. t.-cikk 85. §-a értelmében több, mint a mennyi szükséges.

V. Közérdekből, különösen hadászati szempontokból szükséges hasonló létesítmények államköltségen való megépítését és forgalomba helyezését az engedélyes kártérítési igény nélkül tűrni tartozik.

VI. Az engedélyes mindazt, a mit az 1890. évi I. t.-cikk és annak alapján a kereskedelemügyi miniszter rendel, esetleg a mennyiben az idézett törvény más büntetést nem határozna, rendbüntetésnek (mely azonban esetenként 100 forintnál nagyobb nem lehet) terhe alatt foganatosítani tartozik.

VII. Az 1890. évi I. t.-cikknek a vámkra vonatkozó minden egyéb határozata a jelen vámról is kiterjed. Kelt Budapesten, 1892. évi május hó 6-án.

A miniszter megbízásából:

Csörgeő, s. k. miniszteri tanácsos.

Vármegyei ujdonságok.

Baleset. A fegyverrel való vigyázatlanságról bármennyit irjanak is, bármennyit oktassák a műveletlen

népet, még sem okuknak az emberek. — Dolinán egy Koppermann Herman nevű 21 éves üvegyári munkás egy rozsdás fegyvert próbálgatott elsűtni, s addig experimentált, míg a fegyver csakugyan el is sült, a cső szétrobbant s a fiatal olvasztó kezét össze-vissza zúzta. Beszállították a helybeli kózkórházba.

Uj órház, új váróterem. A m. kir. államvasutak igazgatóságának a forgalom biztonságát és a közönség kényelmét előmozdító több intézkedés kell üdvözölnünk. Lapunknak csak mult számában említettük, hogy a Bánréve-füleki vonalon a Gortva-pusztán új órház épült. Alig készült el ezen órház, már egy újnak készítése rendeltetett el. Ezen új órház Feled állomása előtt a bánréve-füleki és a feled-tiszlezi vonal elágazásánál a feledi plébánia tulajdonát képező azon háromszög alakú területen épül, melynek 2 oldalát a két vonal, a harmadik oldalát pedig az útjáró adja meg. Ezen órház egy rég érzett hiányt pótol, különösen azért, mert ezáltal teljesen meg fognak szűnni azon panaszok, mik az itt levő útjáró sorompójának kezelése ellen — már lapunk hasábjain is — felhoztak. Az igazgatóságnak egy más intézkedése az, mely Jánosi és Ráthó megállóhelyeken egy váróterem építését rendeli el. A kinek már volt alkalma esőben, szélben vagy zivatarban várni be e megállóhelyeken a vonat érkezését, csak az tudja igazán méltányolni ezen intézkedés nagy hasznát.

Tanító-egyleti gyűlés. A gömörmegyei ált. tanító-testület „Tornallyai járásköre“ f. hó 19-én Tornallyán az izr. iskolában tartá meg tavaszi gyűlését. Midőn ez alkalommal a tudósító szerepre vállalkozom; örömmel veszem kezembe tollamat; mert egy szép s eredményeiben tanúságos gyűlés lefolyásáról számolhatok be a tanügyi iránt érdeklődő közönség előtt. Mint öröndetes tényt kell föl-említenem első sorban is azon élénk érdeklődést, melylyel kedves vendégeink, tanügyünknek régóta tapasztalt barátai, tanácskozásainkat kísérték. Ott láttuk közöttünk ngos Zontagh Zoltán főszolgabíró urat, nagytiszteletű Nagy Pál helybeli ref. lelkész és gömöri esperes urat, nagytiszteletű Törköly János gömör-pányiti lelkész és alesperes urat, tisztelendő Kiss Károly runyai lelkész urat stb., kik szívesek voltak megtisztelni jelenlétükkel azon ügyet, melynek szolgálása bennünket, — mint a tanügynek egyszerű munkáit — összehozott. Magáról a gyűlés lefolyásáról röviden a következőkben van szeresém referálui. Próbatanítást Bogár Lajos s-gömöri kartársunk tartott, melyben egy valóban mintaszerű tanítást láttunk s a kör díeserétét és osztatlan elismerését méltán kiérdemelte. Ezután elnök jelentését olvassa fel, melyből öröndetes tapasztaltuk, hogy járáskörünk odaadó igyekezettel munkálja a népoktatás magas szto ügyét. Ez öröm közé azonban keserűségnek is kellett vegyülni, a mennyben Urbán Imre volt lókösházai tanítóársunk emlékének megörökítése gyászlap is lesz egyszersmind jegyzőkönyvünkben. Élénk eszmeeserét idézett elő Grossmann Péter kartársunknak felolvastott s Littkey György által megbírált munkája, melyben bírálón és elnökön kívül Nagy Lajos, Hegedűs János és Szombathy László tagtársak több ízben vettek részt. A szolgálati pragmatika, valamint a központi választmány által revidált ügyrend szintén komoly tárgyalás alá vétetett. Falba János elnök és Szombathy László jegyző újlag egyhangulag megválasztáltak. A jövő őszi körgyűlés Felső-Vályban fog megtartatni, hol gyakorlati tanítást Rásky Mihály kánoi tanító tart, az előadói tisztelet pedig jegyző vállalta fel. A nap már jóval elhaladta délpontját, midőn — a test kívánatának eleget teendő — közeledre gyűltünk össze, hol a jó kedv több pohárköszöntőben nyilvánult. Estefelé járt az idő, midőn kiki kedves otthonába indult, magával vivén egy jól töltött nap édes emlékeit. —y—ó.

Vegyes hírek.

A magyar orvosok és természetvizsgálók XXVI. vándorgyűlése folyó évi augusztus hó 22—25. napjain Brassóban tartatik meg. Az erre szóló meghívót lapunknak is megküldték, kérévén bennünket annak közlésére. Midőn a legszívesebben teljesítjük a vándorgyűlés előkészítő bizottságának felhívását, bátrak vagyunk ugy meg-yénk orvosait és természetvizsgálóit, valamint e tudományok iránt érdeklődő intelligens közönségünket felhívni a vándorgyűlésben való részvételre. — Az eddig bejelentett előadások száma felül áll a nyolczvanon, melyekből nemesak a természettudományok minden ágának művelői, de még a laikus érdeklődő is érdekes és tanul-ságos szellemi élvezetet meríthet. — Az előadások zöme természetesen az orvostudományok különböző ágaiból kerül ki, melyek közt különös helyet foglalnak el az idegrendszer betegségei és azok gyógytana, valamint az operatív sebészek egy-egy újabb vívmányának leírása. Találunk előadást azonban a matematika, physika, botanika, zoologia, technika stb. tudományok köréből. — Tekintve azonban a vándorgyűlés helyét, hogy t. i. az Brassóban, a berezes Erdély egyik legregényesebb vidékén s annak történelmileg egyik legérdekesebb városában tartatik, oly érdekes kirándulásra nyújt alkalmat, milyen csak nagy ritkán kínálkozik. — A vándorgyűlés brassói rendező-bizottsága felhívja a résztvenni kívánókat, hogy szándékukat oda mielőbb jelentsék be. Különösen pedig előzetesen bejelentendők azok, kik hölgyek kíséretében szándékoznak a vándorgyűlésre elrándulni; kiknek megfelelő felszállásolásáról és szórakoztatásáról külön hölgybizottság fog gondoskodni. — A vándorgyűlés egész tartama alatt kirándulások terveztetnek Brassó természetben gazdag vidékére. (J)

A koronázási jubileum rövid idő alatt oly általánossá fejlődött, hogy annak az egész nemzet részvételével való ünnepélyes megünneplése immár biztosítottnak tekinthető. Küldöttségek, testületek és magánosok is tömegesen fognak ez alkalommal felrándulni a fővárosba, hogy az ünnepélyekben részt vegyenek, vagy annak szemlélői legyenek. Bizonyára fel fogják használni a kedvező alkalmat valamennyien, hogy szeretett fővárosunk újabb fejlődésével, a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem vezetőségeivel megismerkedjenek. Ez alkalommal budapesti levelezőnk felhívja a figyelmet egy elsőrangú műipari kiállításra: Kertész Tódor Dorottya-utca 1. sz. alatti áruházára; hol a hazai ipar termékei mellett ugy a nyugati mint a keleti műipar gazdag tárházát találjuk, mely nemesak idehaza, hanem a külföldön is ritkítja párját. E tárlat sokaságából csupán egynehányat kívánunk itt bemutatni a változatosság és jutányos árak illusztrálásául. Például indiai binta-ágv fák közé vagy szobában

4.50—20 frtig, laposra összehajtható szék (sétabot) 2.70 frt, japáni napernyők 80 krtól, kerti legyezők 10 krtól felfelé, kuglibábok kemény gyertyánfából 2.50 frt, lignum-sanctum golyók 1.15—3 frt, orosz kuglizó, egész készlet 5.50 frt, Flaubert-puskák 7—20 frtig, czéltáblák kiugró bohóczsal 2—8 frt, új vacuum-pisztolyok a czél-lövés begyakorlására 1.50 frt, borgászó eszközök 10—80 kr, borgászó-botok 1—15 frt, rákfogó háló 1.20 frt, ket-tős vívőkészlet 23.50 frt, teljes tornakészlet 8.50 frt, tornaczipó 2.50 frt, tornagolyó 30 kr., gyermekhintó 3—10 frt, veloczipód 8—14 frt, gummi-lapdák 15 krtól, karikajáték 12 pár 1.60 frt, Croquet-játék 9—20 frt, Lawn-Tennis teljes 42—100 frt (lapdák, raketek külön). Fool-bals erős marhabőrrel bevont angol lapda 7 frt, toll-lapla 15—20 kr., ütő hozzá egy pár 1.50—3 frt, ugró-zsinór 30—50 kr., uszó-övek 5—7 frt, utikoffer és kézi táská 2.40—15 frt, toilett-tekeres 6 frt, borotválkozó készlet angol késsel 7 frt, zsebrevalver 4 frt, hegymászó bot 1.15 frt, ivópohár bőrből 40 kr., üvegből bortokban 1.40 frt, turista-táska vízhatlan 2.80—4.50 frt, zsel-gyógyvszer utasok, turisták részére 75 kr, frotrózó-készül-ék 1 frt, tus-készülék 6 frt, divatos sétabotok 60 kr—10 frt, női bőróvek 1 frttől, toilett-szappanok és illatszerek, színes lampionok nyári ünnepélyekhez, 15—60 kr, papír-léghajók 50 krtól, Coermont szállóernyő új nyári játék 50 kr., magnesium-fáklya 1.20 frt stb. Vidéki megren-delések gyorsan és pontosan teljesítetnek s a meg nem felelő tárgyat a czég készséggel kieserél; minden megren-deléshez az üzlet 30 éves jubileumára készült sensatív nagy képes árjegyzék is mellékeltek. A koronázási jubileumra f-ránduló közönségnek melegen ajánljuk, hogy el ne mulasszák e valóban páratlan gaz-dagságu műipari áruházat megtekinteni.

Kirándulás Herkulesfürdőbe A magyar királyi államvasutak budapesti városi menetjegyirodája június hó 11-én Herkulesfürdőbe kirándulást rendez. Az utazás külön vonattal történik Budapestről Báziasig, külön gőz-hajón Báziasztól Orsovaig, Ada-Kaleh megtekintésével a vaskapuig és külön vonattal Orsovától Herkulesfürdőig. Tartózkodás Herkulesfürdőben 2 és fél napig. Résztvételi díjak teljes ellátással utközben a gőzhajón és Herkules-fürdőben, valamint ideérve a kocsidíjakat is: I. osztály 50 frt, II. osztály 40 frt. Visszatérés tetszés szerint a külön vonattal, avagy a jegy 20 napig érvényben belől bármely személyszállító vonattal, tehát a gyorsvonattal is. Részletes programok a menetjegyirodában (Hungária-szálló) kaphatók.

A trieszti általános biztosító társaság (Assicurazione Generali) folyó évi május hó 6-án tartott 60-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1891. évi mérlegek. A zárszámadási jelentésből látjuk, hogy életbiztosítási díjtartaléka 2.317.350 frt 23 krral szaporítottat s 1891. évi december hó 31-én 31.244.641 frt 59 krra emelkedett, mely összegbe azonban nincsenek betulva az 1.034.916 frt 75 krt tevő kár- és nyereség-részesülési tartalékok, továbbá, hogy az 1891. évben 18.959.569 frt 79 kr. erejű kötetettek új életbiztosítások, melyek által az 1891. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 132.177.289 frt 02 krra emelkedtek, s végre, hogy az életbiztosítási ágban az 1891. év folytán bevett díjak, beleértve a kötvényilletékeket: 5.821.119 frt 40 krt tet-ték. — A tüz- és szállítványbiztosítási ágakban a díj és az illetékbevételek 9.061.122 forint 58 kr. volt, miből 2.316.655 frt 71 kr. mint díjtartalék és 765.248 frt 90 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelre, holott az 1891. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 25.207.847 frt 00 krra emelkedett. Károkkert az 1891. évben 8.530.153 frt 46 krt fizetett ki. Ehez hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítés ket, a társaság alapítása óta károk fejében 244.247.920 frt 80 krryi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 45.855.756 frt 03 kr. esik, melyet a társaság 146.866 esetben fizetett ki. Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1891. decz. 31-én 1.466.443 frt 01 krra emelkedett a mellett, hogy a sorsolás alá eső és a névértékükön beváltható értékpapírok esakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében vagyis 2.625.000 forintban, az ingatlan tartalék 1.289.480 frt 92 krryi összegben s végre a kétes köve-telések tartaléka 80.000 fiton fenntartatott. Míntán az in-tézet a tartalékokat 2.768.715 frt 66 krral szaporította, s összes biztosítéki alapjai 46.528.568 forint 62 krra emeltettek, melyek is a következő értékekben, n. m.: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 9.044.923 frt 74 kr. — 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 3.082.559 frt 79 kr. — 3. Állampapírokra adott kölcsönök 33.980 frt 13 kr. — 4. Értékpapírok 28.014.747 frt 79 kr. — 5. Tőreza-váltók 331.274 frt 37 kr. — 6. Folyó számlák (adósok és hitelezők követeléseinek levo-násával) 293.886 frt 72 kr. — 7. Készpénz az intézetnél és bankoknál 2.052.196 frt 08 kr. 8. A részvényeseknek biztosított kötvényei 3.675.000 frt. Összesen: 46.528.568 frt 62 kr. vannak elhelyezve. Ezekből 14 millió magyar értékre esik. A biztosítéki alapok emelése után 742.507 frt 93 krryi tiszta nyereség marad, miből osztaléku részvényenkint 1.20 frt aranyban vagyis 300 frank fizet-tetik. Hatvan év telt el a társaság alapítása óta s mível ezen egész 6 évtizedet felölelő időszak alatt hazánkban is működött, a maga számára azt az érdemet igényelheti, hogy mint legregőbb társaság hazánkban a biztosítás ter-én híven végezte az uttörő munkát. És e nagy és hat-almas társaság elvállalt kötelezettségeinek pontos teljesí-tése, köztudomású példás ügyvitel által méltán kiérdemelte is azt a nagy bizalmat, melyben mindlenütt rész-sül. Az Assicurazione Generali az „Első általános baleset biztosító társaság“ alapítása által meghonosította nálunk a baleset biztosítást, továbbá a „Magyar jég- és viszont-biztosító részvénytársaság“ alapítása által lehetővé tette a magyar gazdaközönségnek, hogy jégbiztosításait függet-len, jól fundált jégbiztosító társaságnál olesón és teljes megnyugvással eszközölje, éppen úgy, mint igen hasznos szolgálatokat tett a gazdaközönségnek a már több mint egy évtized előtt meghonosította ma már általános elter-jedésnek örvendő általán tűz-biztosítás által. A közgyűlés az eszközölt új választásoknál az igazgató tanács magyar tagjait Hegedűs Sándort és Jókai Mórt egyhangulag is-mét megválasztotta.